

مدیریت خطر بیمارستان شفای شهر کرمان در برابر زلزله: ۱۳۸۸

مقدمه: بسیاری از مراکز بهداشتی درمانی به رغم نقش بسیار مهمشان به عنوان اماکنی در جهت حفظ و ارتقای سلامت جسمانی و روانی افراد جامعه و ارزش فراوان اقتصادی، در برابر زلزله نایمن هستند. نقش این مراکز در زمان بروز زلزله که سبب تخریبهای گسترده و جراحت و صدمه به افراد زیادی می شود، چندین برابر می شود. در این شرایط نه تنها باید از تخریب شدن محافظت شوند بلکه باید به عملکردشان ادامه دهند و حتی توانایی پاسخدهی به حجم زیاد بیماران و مجروحین که به آن هجوم می آورند را داشته باشند. بنابراین ضرورت پرداختن به مدیریت خطر مراکز مزبور امری اجتناب ناپذیر است.

هدف: این مطالعه به منظور تحلیل خطر بیمارستان شفای شهر کرمان در برابر زلزله در سال ۱۳۸۸، انجام گرفته است.

روش کار: این پژوهش کاربردی یک مطالعه موردی بود که به صورت مقطعی انجام گرفت. جامعه پژوهش آن عبارت است از کلیه واحدها و بخشهای بیمارستان شفای شهر کرمان. ابزار گردآوری داده ها چک نیست استاندارد پاهو برای تعیین میزان خطر و آسیب پذیری بیمارستان بوده است که شامل دو بخش: ۱. ارزیابی مخاطرات سازه ای، غیرسازه ای و انسانی بخشها به دنبال وقوع زلزله ۲. ارزیابی آسیب پذیری بیمارستان از ابعاد سازه ای، غیرسازه ای (تاسیسات، مبلمان و تجهیزات) اداری و پزشکی، آزمایشگاهی، اجزای معماری و مدیریتی سازمانی (سامانه های بحران ساز، سیستم مدیریت سوانح، منابع و تجهیزات) می باشد و از طریق مشاهده، مصاحبه با افراد مختلف بر حسب مورد (مدیر بیمارستان، رئیس امور مالی، رئیس امور اداری و پشتیبانی، مسئول هماهنگی واحدهای بهداشتی درمانی و پاراکلینیک، مدیر خدمات پرستاری، مسئول تاسیسات، رئیس کمیته اضطراری و مسئول بخش اورژانس) و استفاده از آمار و مستندات موجود تکمیل گردید. پردازش و تحلیل داده ها از طریق نرم افزار آماری SPSS و با استفاده از آماره هایی همچون مجموع، میانگین، انحراف معیار و مد انجام شد.

یافته ها: از میان گروه بخشهای بیمارستان شفا، بخشهای اداری، مالی، مدیریتی و کارشناسی و درمانگاهها با سطح خطر (۲) دارای کمترین میزان خطر، بخشهای پشتیبانی با سطح خطر (۳) دارای خطر در سطح متوسط و بخشهای پاراکلینیک و سرپایی، جراحی، مراقبت ویژه، اورژانس و سایر بخشهای درمانی با سطح خطر (۴) دارای بیشترین میزان خطر بودند. میزان آسیب پذیری سازه ای بیمارستان شفا با میانگین (۲.۸۳) و انحراف معیار (۰.۷۵۳) تقریباً متوسط، میزان آسیب پذیری تاسیسات با میانگین (۳.۰۲) و انحراف معیار (۰.۷۰۷) متوسط، میزان آسیب پذیری مبلمان و تجهیزات (اداری و پزشکی، آزمایشگاهی) با میانگین (۳.۲۰) و انحراف معیار (۰.۴۴۷) متوسط، میزان آسیب پذیری اجزای معماری با میانگین (۳.۱۷) و انحراف معیار (۰.۳۸۹) متوسط، میزان سازماندهی و اجرای سیستم مدیریت سوانح با میانگین (۳.۵۸) و انحراف معیار (۰.۶۵۴) متوسط و میزان دسترسی به منابع، وسایل و تجهیزات لازم، با میانگین (۳.۵۰) و انحراف معیار (۰.۵۳۵) متوسط بود.

بحث و نتیجه گیری: یافته های به دست آمده بیانگر آن است که آسیب پذیری بیمارستان دولتی شفا که یکی از مهمترین مراکز آموزشی درمانی جنوب شرق کشور می باشد از ابعاد سازه ای، غیرسازه ای و مدیریتی سازمانی برای مواجهه با بحران زلزله متوسط است. طبق نتایج تحقیقات اکثر بیمارستانهای کشور در چنین وضعیتی قرار دارند. بنابراین مسئولین مراکز درمانی، طراحان، دولت و مراجع تحقیقاتی-دانشگاهی باید برای کاهش خطر زلزله همه وجوه را در برنامه ریزی برای ایجاد مراکز درمانی در نظر بگیرند و در مورد مراکز درمانی موجود بایستی آسیب پذیریها را با اجرای پروژه های کاهش خطرپذیری زیر نظر مراکز ذریبط کاهش دهند.

کلیدواژه ها: بیمارستان، زلزله، خطر، آسیب پذیری